

Warszawa, 17 grudnia 2025

Pani Barbara Nowacka
Ministra Edukacji Narodowej

PETYCJA

[REDAKTED] w imieniu swoim i Uczestników Projektu – zarządów, wolontariuszy i pracowników stowarzyszeń rozwoju wsi prowadzących społeczne szkoły i przedszkola na wsi - wnosimy o wzięcie odpowiedzialności przez MEN za poczynione błędy w wyliczeniu standardu A potrzeb oświatowych na 2025 rok. Błąd ten postawił szkoły dotowane w trudnej sytuacji finansowej, bo spowodował obniżenie dotacji w ostatnich dwóch miesiącach roku. Prosimy o dotację na pokrycie tych błędów.

UZASADNIENIE

Tegoroczny błąd Ministerstwa Edukacji Narodowej nałożył się na wcześniejsze słabości systemu finansowania oświaty opartego na algorytmie przygotowanym w ramach reformy edukacji 1999 roku. Algorytm ten wprowadzał tzw. „bon edukacyjny” i był próbą urynkowienia polityki edukacyjnej. Obecnie w nauce podkreśla się tzw. zawodność rynku (failer market) w przypadku dóbr publicznych.

Słabości systemu finansowania oświaty nie zostały usunięte poprzez nowe zasady finansowania samorządów wprowadzone od 1 stycznia 2025 roku. Rezygnacja z wypłacania z budżetu państwa subwencji oświatowej wyliczanej na ucznia i wprowadzenie finansowania oświaty ze środków własnych gmin w oparciu o tzw. „potrzeby edukacyjne” nie rozwiązały problemów finansowania oświaty. Przeciwnie – utrudniły rozwiązanie tych problemów przerzucając ciężar na samorządy. Należy podkreślić, iż zmiany wprowadzone w styczniu 2025 roku nie dały gminom narzędzi umożliwiających rozwiązanie problemów.

Ofiarami „błędów na górze” są najsłabsze organizacje pozarządowe prowadzące społeczne, publiczne i niepubliczne szkoły i przedszkola, szczególnie na obszarach wiejskich. Te organizacje tworzą zwykli ludzie. Prezesi i członkowie zarządów pełnią funkcje społecznie. To oni ponoszą na końcu konsekwencje, także materialne, błędów MEN.

Zwracamy uwagę szczególnie na tak zwane Małe Szkoły i Małe Przedszkola. Małe Szkoły były zakładane przez stowarzyszenia, których członkami są rodzice, nauczyciele, dziadkowie, sołtysi, radni i inni mieszkańcy wsi. W miejsce likwidowanych placówek samorządowych od 2000 r. zaczęto zakładać szkoły społeczne. W 2009 r MEN wprowadził możliwość przekazywania szkół do 70 uczniów bez ich formalnej likwidacji.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

W wyniku przystąpienia Polski do Unii Europejskiej w 2004 r. ze środków UE zaczęły powstawać także Małe Przedszkola prowadzone przez stowarzyszenia rozwoju wsi.

Powstawanie Małych Szkół na obszarach wiejskich wyrosło z obywatelskiego sprzeciwu wobec błędów polityki państwa – nie uwzględniania tradycji i specyficznych potrzeb wsi. Podkreślić trzeba to, że zakładanie szkół przez stowarzyszenia jest realizacją idei uspołecznienia oświaty, a nie jej urynkowienia nazywanego też prywatyzacją. To przede wszystkim przejaw oddolnej aktywności obywatelskiej rodziców, nauczycieli i innych mieszkańców wsi. To przejaw obywatelskiego patriotyzmu, wyraz miłości do dzieci, troski o ich edukację i przyszłość. A także o przyszłość Polski. Naszą aktywność obywatelską podziwiano w innych krajach, np. w Holandii, Walii, Finlandii czy Danii oraz w USA. To ważne, aby także w Polsce aktywność obywatelska była ceniona.

Prosimy Ministerstwo Edukacji Narodowej o naprawienie błędu.

Z poważaniem,

[Redacted signature]

[Redacted address line 1]

[Redacted address line 2]

[Redacted address line 3]

*Niniejsza petycja powstała w ramach szkoleń w projekcie
Zalączamy tekst ekspercki.*

[Redacted text]

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

